

Rådgiver går vandvejen

En af landets store rådgivningsvirksomheder satser stort på vandområdet og fyldte godt i udstillingsbilledet på STF's årsmødeudstilling

Af Jesper Winther Andersen

Hans-Martin Friis Møller var i selskab med blandt andre den finske statsminister og flere regeringsledere fra De baltiske Lande samt Anders Eldrup, DONG og Hans Skov Christensen, DI, taler ved et stort møde i Vilnius i starten af juni. Mødet var arrangeret af "Baltic Development Forum", og emnet var beskæftigelse, investeringer og bæredygtig vækst.

Min vision er, at vand- og spildevandsforsyningen skal indtænkes som en del af den danske energiforsyning. Der er stort potentiale i at udnytte for eksempel halvvarmt spildevand og slam til at producere gas, varme og el. Tilsvarende er det muligt at optimere på spildevandsbehandlingen, således at elforbruget kan udjævnes. Men det kræver, at vi udvikler metoderne yderligere, understreger Hans-Martin Friis Møller

Når DANVA nu opfordrer til, at man ser på rensaneanlægenes energiforbrug og samtidig skeler til, at rensaneanlæg kan blive energiproducerende, så kan man hvide i en krog, at sådan sagde man hos Grontmij | Carl Bro allerede for flere år siden. Det råd har selvfølgelig ikke ændret sig og var da også et gennemgående tema på rådgivervirksomhedens stærkt bemandede årsmøde-stand med repræsentation fra flere af Grontmij | Carl Bros landsdækkende net af afdelinger.

I den rådgivning, Grontmij | Carl Bro yder til rensaneanlæg,

er det således en rød tråd, at mange rensningsanlæg er meget energikrævende, og at energiforbruget oftest kan reduceres gennem simple tiltag. Investeringerne til at gennemføre disse tiltag er tillige ofte yderst rentable. Rådgivervirksomheden har opbygget rådgivningskompetencer for energibesparelser på rensningsanlæg på såvel et operativt som strategisk plan.

Desuden har Grontmij | Carl Bro har gennem et udviklingsprojekt kortlagt og opstillet muligheder for energibesparelser på pumpestationer – typisk ved en installation af frekvensstyring af pumperne. Men spildevandssektoren er andet og mere end driften af rensaneanlægene. Grontmij | Carl Bro har spildevandsplanlægning som en væsentlig ydelse og udarbejder web-baserede og traditionelle spildevandsplaner, strategiplaner, kloakfornylsesplaner m.v. som et arbejdsredskab for forvaltningerne og som lettilgængelig information om spildevandsforholdene for borgerne.

Når det gælder renovering og fornyelse af afløbssystemer, tilbyder Grontmij | Carl Bro helhedsløsninger, hvor data fra TV-inspektioner, driftsdata, hydrauliske beregninger m.v. indgår og gør ved brug af GIS, CB-kortløsninger, planer, rapporter og ledningsoplysninger på web-hotell data tilgængelig for teknikere, politikere og borgere.

På åstedet

STF's Årsmødeudstilling foregik på det store rensaneanlæg Fornæs, som spiller en central

Vi er overbevist om, at alle vil drage fordel af Djursland-projektet, både på kort og langt sigt. Teknisk får man en løsning af meget høj standard, og vi er også i stand til at gøre det på en måde, hvor både borgere og natur bliver skånet mest muligt, når vi skal gennem de 22 kilometer, siger afdelingschef Palle L. Mikkelsen fra Grontmij | Carl Bro. Han har været rådgiver på Djursland-projektet, hvor spildevand skal transporteres over store afstande til rensning på Fornæs Rensaneanlæg

rolle i forbindelse med, at AquaDjurs og Syddjurs Spildevand har etableret en fælles spildevandsledning fra Nimtofte til Grenaa på tværs af Djursland. Spildevandsselskaberne har sammen med deres rådgiver - Grontmij | Carl Bro - arbejdet med planlægningen i dialog med bl.a. miljøfolk, arkæologer og de 75 berørte lodsejere.

Grontmij | Carl Bro har stået for planlægningen sammen med de to forsyningselskaber, hvor også natur- og miljøfolk fra Norddjurs og Syddjurs kommuner og selskabernes driftsledere har deltaget aktivt. Ved planlægningen er der ikke kun taget hensyn til, hvad der er billigst, men også hvad der er bedst og sikkert for driften og for borgerne. Løsningen tager også hensyn til miljøet og sårbare naturom-

På standen på udstillingen vist på en TV-skærm, at når Grontmij | Carl Bro tilbyder rådgivning omkring spildevand, så står der en samlet stab på 150 medarbejder bag

råder, hvor der er søgt om de nødvendige tilladelser. Arkæologerne har været med i forarbejdet for at beskytte fortidsminder.

Den godt 22 km lange spildevandsledning og fire pumpestationer er anlagt hen over efteråret 2009 og foråret 2010. Mange kommuner har behov for rådgivning i forbindelse med fremtids- og klimasikring. For i de kommende år vil Danmark opleve en stigning i nedbørsmængder som følge af klimaændringerne. De øgede regnmængder kan fremover give problemer med oversvømmelser i kloakker og private kældre. Derfor skal Grontmij | Carl Bro sammen med Vordingborg Spildevand udbygge og forbedre kloakkerne i 20 byområder i Vordingborg Kommune.

Projektet skal sikre Vordingborg Kommunes spildevandsplan for 2009-2020, der har til formål at udbygge og vedligeholde det samlede spildevandsanlæg, så vandkvaliteten sikres i vandløb, søer og hav - og dermed overholder de fastlagte målsætninger for vandmiljøet i kommunen.

Stigende nedbørsmængder

Vi ser i øjeblikket en forøget grundvandsstand på grund af stigende nedbørsmængder, og derfor er det nødvendigt at fremtidssikre kloaksystemer-

Grontmij | Carl Bros stand var velbesøgt, så det var naturligt at se glade ud

ne ved at foretage en udbygning af den nuværende kloakkapacitet i flere dele af landet. Projektet i Vordingborg Kommune sikrer, at der ikke forekommer overbelastninger af kloaksystemet i de næste mange år, siger afdelingschef Klaus Rosendal fra Grontmij | Carl Bro.

Helt konkret skal Grontmij | Carl Bro blandt andet forbedre forholdene for de regnvandsbetingede udledninger til vandløbene Skvatten, Mern Å, Præstegardsgrøften, Askeby Landkanal samt Koster Kanal for at disse kan overholde Vordingborg Kommunes målsætning om at sikre vandmiljøet i området. Det vil ske gennem separering, kloakering, udbygning af bassiner samt nedlæggelse af rensaneanlæg og etablering af afskærende ledninger.

Vi sikrer kloakkerne ved nyetablering og renovering, men en del af problemet med øgede vandmængder kan afhjælpes, allerede inden regnvandet når kloaksystemet. Grundejerne kan således være med til at afhjælpe problemet med de stigende nedbørsmængder gennem nedrivning og afledning af regnvand på egen grund. Hvilket vil sige, at man foretager en frakobling af tagvand fra kloaksystemerne og derved undgår overløb og oversvømmelser som følge af overbelastninger i kloaksystemet, siger chefrådgiver Michael Hjorteberg fra Grontmij | Carl Bro. Projektet løber fra 2010 frem til ultimo 2013.

Vandplanerne

I forbindelse med de nye vandplaner skal forsyningselskaber og kommuner forberede sig på skærpede krav. Fredericia Spildevand og Fredericia Kommune har været på forkant og har sammen med Grontmij | Carl Bro fået skabt overblik og klarhed over, hvad der belaster vandmiljøet, og hvor meget, det giver basis for en bedre indsats.

Fredericia Spildevand og Fredericia Kommune udarbejdet to overskuelige recipientbe-

illustrerer udledninger fra fælles- og regnvandskloak.

Kortene er udarbejdet ud fra det eksisterende datagrundlag, som Fredericia Kommune og Fredericia Spildevand råder over. Data omfatter blandt andet oplysninger om recipienter, afløbssystemer samt geografi.

For at give et bedre overblik har vi valgt at lave to recipientbelastningskort for udledninger fra henholdsvis fælles- og regnvandssystemet. Fredericia Kommune og Fredericia Spildevand får med kortene et rigtigt godt og hurtigt overblik over recipienternes tilstand, aflastninger fra bygværker og øvrige regnvandsbetingede udledninger, fortæller afdelingschef Frank Jordt Kappel fra Grontmij | Carl Bro.

Fredericia Kommunes og Fredericia Spildevands recipientbelastningskort har været et godt udgangspunkt for de drøftelser, der har været med Miljøcentret i forbindelse med den interne høring af vandplanerne.

Globalt indsatsområde

Direktør for Vandområdet i Grontmij Carl Bro, Hans-Martin Friis Møller, ser meget store muligheder i den nye tværgående organisering i Grontmij.

Vi har udpeget VAND som et globalt indsatsområde, og har for at understøtte det sat fokus på en række af de ydelser, hvor vi står meget stærkt. Det at etablere samarbejder og partnerskaber indenfor vandområdet utroligt vigtigt for os. Det gælder især indenfor forskning og udvikling, hvor det er vigtigt for os at medvirke til innovation og udvikling af nye teknologier, vi kan afprøve i Danmark, og derefter få anvendt på vores projekter rundt om i verden. Det er med til at gøre en forskel, pointerer Hans-Martin Friis Møller, der som et eksempel nævner et samarbejde med Grundfos omkring anvendelse af de patienter, firmaet har udviklet i Holland indenfor spildevandsrensning. Specielt har klimaændringer-

ne medført en meget stor efterspørgsel på beregning af de fremtidige effekter, både når det gælder tilpasning og CO₂-opgørelser.

Vi har en meget stor gruppe medarbejdere, der arbejder med at kombinere modellering af grundvand, overfladevand, regnvand og havvand, således at vi kan forudsige, hvordan et område vil blive påvirket i femtiden, oplyser Hans-Martin Friis Møller, der på spørgsmålet om, hvordan det forløber med Grontmij | Carl Bros satsning på vand, siger:

Vi står faktisk i den situation, at vi mangler dygtige medarbejdere til projekter i både indland og udland. Samlet er vi 1.200 engagerede medarbejdere alene indenfor vandområdet i Europa. Vi blev i 2009 rated som verdens fjerde største vandrådgiver på både Top 200 International Design Firms List og TOP 150 Global Design Firms. Så jo, vores satsning er rigtig, og det er jo indlysende åbenlyst, at der er behov for rådgivning på vandområdet.

Grontmij | Carl Bro rådgiver inden for alle væsentlige områder af vand, forsyningsteknik, spildevand og vandmiljø. Vi involverer os i alle projektfaser og arbejder med opgaver inden for ressourceturderinger, vandforsyning, afløb, spildevandsrensning, informationsteknik og beskyttelse af vandmiljøet. Vi samarbejder med vores kunder om forsyningsplanlægning, projektering, undervisning, koordinering og optimering for at skabe de bedst mulige løsninger ud fra tekniske, økonomiske og miljømæssige hensyn. Vi skaber bæredygtige løsninger under hensyntagen til vanskelige geografiske, politiske og socio-økonomiske forhold.